

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MUHASEBE VE FİNANSMAN

**MALİYET KAYITLARI
344MV0038**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ 1	2
1. 7/A SEÇENEĞİNE GÖRE MALİYET HESAPLARI.....	2
1.1. 7/ A Seçeneğinde Ana Hesaplar.....	3
1.1.1. Giderlerin Yansıtma Hesapları	5
1.1.2. Gider Fark Hesapları.....	5
1.1.3. Gider Çeşitlerine Göre Sınıflandırma	5
1.1.4. Gider Yerleri.....	6
1.1.5. İlk Madde ve Malzeme Alımı	7
1.1.6. İlk Madde ve Malzeme Tüketimi	9
1.1.7. İşçilik Giderleri.....	10
1.1.8. Diğer İşletme Giderleri (GÜG).....	15
1.1.9. Üretim Dönemi Sonunda Yapılacak İşlemler	17
UYGULAMA FAALİYETİ	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	22
ÖĞRENME FAALİYETİ 2	25
2.7/B SEÇENEĞİNE GÖRE MALİYET HESAPLARI.....	25
2.1. İlk Madde ve Malzemenin Üretime Gönderilmesi.....	26
2.2. İşçilik Giderleri	27
2.3. Diğer Gider Hesapları	28
2.4. Dönem Sonunda Yapılacak İşlemler.....	29
2.5. Hizmet İşletmelerinde Maliyet Hesapları	32
2.5.1. Malzeme Giderleri	32
2.5.2. İşçilik Giderleri.....	33
2.5.3. Dönem Sonunda Yapılacak İşlemler	33
UYGULAMA FAALİYETİ	36
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	37
MODÜL DEĞERLENDİRME	40
CEVAP ANAHTARLARI	45
KAYNAKÇA	53

AÇIKLAMALAR

KOD	344MV0038
ALAN	Muhasebe Finansman
DAL/MESLEK	Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı
MODÜLÜN ADI	Maliyet Kayıtları
MODÜLÜN TANIMI	Tekdüzen muhasebe sistemine göre üretim maliyetinin hesaplanarak ilgili gider yerlerine aktarılmasına ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılabilme becerisinin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
ÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Öğrenci bilânço esasına göre defter tutma ve ürün ve hizmet maliyeti modüllerini almış olmalıdır.
YETERLİK	Maliyet kayıtları yapmak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Bu modül ile tekdüzen muhasebe sistemine göre maliyet hesaplarını sınıflandırarak kayıt yapabileceksiniz. Amaçlar: <ol style="list-style-type: none">1. Üretim maliyeti ve diğer gider hesaplarını 7/A seçeneğine göre kayıt edebileceksiniz.2. Üretim maliyeti ve diğer gider hesaplarını 7/B seçeneğine göre kayıt edebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Muhasebe Paket Programı, Bilgisayar, Yazıcı, Kâğıt, Form Belgeler, Bilânço, CD, Bilgisayar Masası, Hesap makinesi
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra, verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendinizi değerlendirebileceksiniz. Ayrıca modül sonunda öğretmeninize size vereceği uygulamalarla kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirebileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Maliyet muhasebesi, üretim işletmelerinde kullanılan bir muhasebe sistemidir. Bundan önceki modülümüzde ürün ve hizmet maliyeti konularını işledik ve böylelikle, Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri, Direkt İşçilik Gideri ve Genel Üretim Giderlerinin neler olduğunu ve nasıl hesaplandığını öğrendik.

Tek düzen hesap planına göre işletmeler maliyet hesaplarının bölümlenmesinde ve defteri kebirde izlenmesinde kendi organizasyon yapılarına, büyüklüklerine ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilmeleri için kolaylık sağlanmış, farklı maliyet hesaplama yöntemlerine uyulabilmesi açısından da esneklik getirilmiştir.

Her bir giderin hem 7/A seçeneğine göre hem de 7/B seçeneğine göre hangi hesap isimleri altında ve ne şekilde kaydedileceğini, hangi hesaplara yansıtılacağını ve yılsonunda hangi hesaplara aktarılacağını öğreneceğiz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile üretim maliyeti ve diğer gider hesaplarını 7/A seçeneğine göre kaydedebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır;

- İlk madde ve malzeme giderlerinin özelliklerini, maliyet muhasebesi ders kitaplarından, internetten ve yakınınızda bulunan bir üretim atölyesi muhasebe servisinden araştırınız.
- İlk madde ve malzeme giderlerinin muhasebe kayıtlarının hangi hesaplara yapıldığını araştırınız.

1. 7/A SEÇENEĞİNE GÖRE MALİYET HESAPLARI

Üretilen mal veya hizmet satışa sunuluncaya kadar yapılan tüm işlemlerle ilgili harcamalar maliyet hesaplarına kayıt edilir. Üretim işletmeleri tarafından kullanılan, imal edilen mamul ya da hizmetlerin maliyetlerinin hesaplanmasına olanak tanıyan kayıt sistemine maliyet muhasebesi denir.

Muhasebe Çeşitleri	
Maliyet (İmalat) Muhasebesi <ul style="list-style-type: none">•İşletme içi unsurları inceler•Tahmini değerlere göre kayıt yapılabilir•Üretim işletmelerince kullanılır•Ölçü birimi para dışı karakterler olabilir (Adet, ton, litre, Kw saat vb)	Genel (Finansal Muhasebe) <ul style="list-style-type: none">•İşletme dışı unsurları inceler•Kesin belge ve tutarlara göre kayıt yapılır•Ticaret işletmelerince kullanılır•Temel ölçü birimi paradır

Maliyet muhasebesinin amaçları:

- 1 Mamul veya hizmetin birim maliyetini hesaplamak
- 2 Maliyetleri ve işletmenin faaliyetlerini kontrol altında tutmak
- 3 İşletme faaliyetlerinin planlanmasında gerekli maliyet bilgilerini sağlamak
- 4 İşletme yönetiminin alacağı kararlara yardımcı olmak

Şeklinde özetlenebilir.

Maliyetlerin belirlenip izlenmesi, etkin bir maliyet muhasebesi sistemi ile mümkündür. Tek düzen hesap planına göre işletmeler aşağıdaki hesap seçeneklerinden birini seçebilirler;

- 7/A Seçeneği; Çok çeşitli ürün üretenlerce tercih edilir.
- 7/B Seçeneği; Ürün çeşidi az olan işletmelerce tercih edilir.

1.1. 7/ A Seçeneğinde Ana Hesaplar

Maliyet hesaplarını hizmet, mamul üreten ve ticaret ile uğraşan işletmeler kullanabilirler. Tek düzen hesap planına göre bu grupta yer alan hesaplar şöyledir;

MALİYET HESAPLARI		SONUÇ VE BİLÂNÇO HESAPLARI
Gider Hesapları	Yansıtma Hesapları	
710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİD. 720 DİREKT İŞÇİLİK GİD. 730 GENEL ÜRETİM GİD. (Bu hesapları mamul üreten işletmeler kullanır.)	711 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDER YANSITMA 721 DİREKT İŞÇİLİK GİD. YANSITMA 731 GENEL ÜRETİM GİD. YANSITMA	151 YARI MAMÜLLER ÜRETİM 152 MAMULLER HS. 620 SATILAN MAMUL MALİYE. 180- 258- 263- 272- 280 NUMARALI HESAPLAR 680 ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI
740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ (Hizmet üreten işletmeler kullanır. 710 ve 720 730 numaralı hesaplar kullanılmaz.)	741 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA	622 SATILAN HİZMET MALİYETİ 170 YILLARA YAYGIN İNŞAAT ve ONARIM MALİYETLERİ
750 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (Gelir tablosu ile ilgili hesap)	751 ARAŞTIRMA GELİŞ. GİD.YANSITMA	630 ARAŞTIRMA GELİŞTİRME GİDERLERİ
760 PAZARALAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ (Gelir tablosu ile ilgili hesap)	761 PAZ. SATIŞ VE DAĞ.G.YANSITMA	731 PAZ. SATIŞ DAĞITIM GİDER.
770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (Gelir tablosu ile ilgili hesap)	771 GENEL YÖNETİM GİD. YANSITMA	732 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ
780 FİNANSMAN GİDERLERİ (Gelir tablosu ile ilgili hesap)	781 FİNANSMAN GİD. YANSITMA	660 KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ 661 UZUN VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ 258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR

Şekil 1.1: İşletme giderlerinin toplu olarak ana hesaplar arasındaki akışı.

Dönem içinde yapılan ve tahakkuk ettirilen giderlerin borçlandırılarak izlendiği hesaplar fonksiyonel gider hesaplarıdır. Borçlu çalışanlar, hesapların sonu (0) ile biter.

Bu uygulamada yer alan maliyet hesap gruplarının her biri defteri kebir hesabı düzeyinde GİDER, YANSITMA ve FARK hesapları olarak bölümlendirilmiştir.

1.1.1. Giderlerin Yansıtma Hesapları

Dönem sonunda ilgili oldukları gider hesaplarıyla karşılaştırılarak kapatılan yansıtma hesapları alacaklı niteliğinde çalışanlar. İlgili gider hesabıyla karşılaştırılarak kapatılan hesaplardır. Alacaklı çalışanlar, hesapların kod numarası sonu (1) ile biter. Bu hesaplar aşağıdaki gibidir.

- 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Yansıtma Hesabı
- 721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı
- 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı
- 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı
- 751 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı
- 761 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı
- 771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı
- 781 Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı

1.1.2. Gider Fark Hesapları

Gider fark hesapları, önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin kullanılması halinde, fiili giderler ile önceden saptanmış giderler arasında gerçekleşen farkların kaydedilmesi amacıyla kullanılan hesaplardır. Bu hesaplar ortaya çıkan farkların olumlu ya da olumsuz olup olmaması durumuna göre borç ya da alacak kalanı verebilen hesaplardır. Borç ya da alacaklı çalışanlar, hesap kodu sonu (2, 3, 4) ile biter.

- 712 Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkı Hesabı
- 713 Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkı Hesabı
- 722 Direkt İşçilik Ücret Farkı Hesabı
- 723 Direkt İşçilik Süre farkı Hesabı
- 732 Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkı Hesabı
- 733 Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları Hesabı
- 734 Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları Hesabı
- 742 Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesabı

1.1.3. Gider Çeşitlerine Göre Sınıflandırma

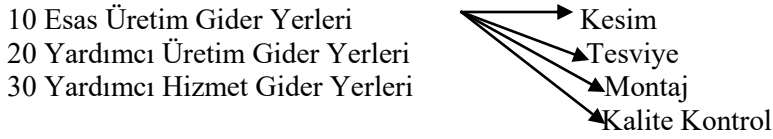
Gider çeşitleri üretim için katılan maliyetlerin nelerden oluştuğunun bilinmesine yardımcı olacaktır. Örneğin, mobilya üretimi yapan bir işletmede kullanılan direkt ilk madde ve malzemenin sunta mı, döşeme malzemesi mi veya başka bir şey mi olduğu gider çeşitleri alt hesaplarının kullanılması ile belirlenebilir. Bu hesaplar aşağıdaki gibidir.

- 0 İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 1 İşçi ücret ve giderleri
- 2 Memur Ücreti ve Giderleri
- 3 Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- 4 Çeşitli Giderler
- 5 Vergi, Resim ve Harçlar
- 6 Amortisman ve Tükenme Payları
- 7 Finansman Giderleri

1.1.4. Gider Yerleri

İşletmeler bu gruplamayı esas alarak, faaliyet alanları ile faaliyetin teknolojik akımına uygun olarak açacakları gider yerlerini verilen bu ana gruplama altında yerleştirme olanağına sahiptirler.

Gider yerleri, üretim ve hizmetlerin yapıldığı ve maliyetlerin oluştuğu, bir örgüt birimini ya da örgüt birimi içindeki bir yeri ifade eder. Tebliğde gider yerlerinin gruplaması şöyledir;

GİDER ÇEŞİTLERİ	FONKSİYONEL GİDERLER
	ÜRETİM GİDERLERİ
0 İLK MADDE VE MALZ. GİDERLERİ	DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERİ
	720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ
1 İŞÇİ ÜCRET VE GİDER.	730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ
2 MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ	
	HİZMET ÜRETİM GİDERLERİ
3 DIŞARIDAN SAĞLANAN HİZMET VE GİDERLER	740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ
	FAALİYET GİDERLERİ
4 ÇEŞİTLİ GİDERLER	760 PAZ. SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ
5 VERGİ RESİM VE HARÇLAR	770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ
6 AMORTİSMAN VE TÜKENME PAYLARI	
7 FİNANSMAN GİDERLERİ	FİNANSLAMA GİDERLERİ
	780 FİNANSMAN GİDERLERİ
	AKTİFLEŞTİRİLEN GİDERLER
	258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR VE DİĞER VARLIKLAR HESABI

Şekil 1.1: Gider Çeşitlerinin Fonksiyon Hesapları İle İlişisini Gösteren Tablo

1.1.5. İlk Madde ve Malzeme Alımı

İlk maddeler, yardımcı maddeler, işletme, ambalaj, kırtasiye, vb. malzemeler (alış bedeli + alış ile ilgili giderler) 150 İLK MADDE ve MALZEME Hesabına borç yazılır.

Malzeme sipariş verildiğinde;

1	<u>159 VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI</u>		
	159 00 Verilen Sipariş Avansları	XXXX	
	<u>100. KASA HESABI</u>		
	100.00 Merkez Kasa		XXXX
	İlk madde ve malzeme sipariři		
		

Malzeme siparişi teslim alındığında;

2	<u>150 İLK MADDE VE MALZEME</u>	XXX	
	150.00 İlk Madde Stokları	xxxx	
	150.01 Yardımcı Madde Stokl.	xxxx	XXX
	<u>191 İNDİRİLECEK KDV</u>		
	191.10 Mal ve Hizmet Alımları		
	<u>159 VERİLEN SPARİŐ AVANSLARI</u>		XXXX
	159.00 Verilen Yurtiçi Spariř Avans.		
	<u>100 KASA HESABI</u>		
	100.00 Merkez Kasa		XXX
	Verilen sparişlerin stoklara teslim alınması		
		

Kayıtları yapılır.

Örnek: 21 Ocak 2006'da 3.000 TL'lık (KDV % 18 hariç) ilk madde 60 gün vadeli olarak alınmıştır. KDV peşin ödenmiştir. Ödeme hemen yapıldığından % 2 iskonto uygulanmıştır.

	.21.01.2006		
1	<u>150 İLK MADDE VE MALZEME</u>	3.000	
	191 İNDİRİLECEK KDV	540	
	320 SATICILAR		3.000
	100 KASA		540
	Veresiye ilk madde ve malzeme alışı.		
2	<u>320 SATICILAR</u>	3.000	
	<u>150 İLK MADDE VE MALZEME</u>		60
	150.09 Alış İskontosu	60	
	100 KASA		2.940
	Alıştan yapılan kasa iskontosu		
3	<u>320 SATICILAR</u>	60	
	649 DİĞER OLAGAN		
	GELİR.VE KARLAR		60
	İskontonun kasa devri		
		

1.1.6. İlk Madde ve Malzeme Tüketimi

Maliyet dönemi sonunda kullanılan malzeme miktarı stok kartlarından belirlenir. Tüketilen malzemeler stoklardan çıkış gösterilerek aşağıdaki gibi gider yazılır.

Örnek: A Üretim atölyesine 20.000 TL'lik ilk madde ve malzeme gönderilmiştir. Buna göre (710 İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ) hesabı borçlandırılır.

/	
<u>710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERİ</u>	20.000
710.010 İlk Madde ve Malz. Kullanımları	20.000

10.01 A Üretim Atölyesi	20.000
<u>150 İLK MADDE VE MALZEME</u>	
150.20. İlk Madde Malzeme Stokları	20.000

Burada da görüldüğü gibi İlk Madde ve Malzeme Gideri borçlu hesap, İlk Madde Malzeme ise alacaklı hesaptır. Borçlu hesabın alt hesabı (710.010 İlk Madde Kullanımları) onun alt hesabında (10.01 A Üretim Atölyesi) yardımcı hesapları ile kayıt yapılmıştır.

Örnek: Aralık ayında toplam 115.000 TL malzeme tüketiminin detayı şöyledir;

Üretimde tüketilen hammadde	100.000	
Üretimde tüketilen bakım onarım malzemesi	10.000	
Satış mağazasında tüketilen ambalaj malzemesi	2.000	
Genel müdürlük kırtasiye tüketimi	<u>3.000</u>	
Toplam ilk madde malzeme tüketimi		115.000

Yukarıdaki bilgilere göre aralık ayı sonu tüketimi muhasebeye aktaralım;

31/12.2008			
1	<u>710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDER. HS.</u>	100.000	
	730 GENEL ÜRETİM GİD. HS.	10.000	
	760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G. HES.	2.000	
	770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS.	3.000	
	150 İLK MADDE VE MALZ.HS.		115.000
	Aralık ayı malzeme tüketimi		

İsteyen işletmeler giderlerini fonksiyonlarına ve gider çeşitlerine göre ayırıp aynı anda yevmiye kayıtlarında gösterebilirler. Bu yöneteme **eş zamanlı kayıt yöntemi** denir.

Örnek: Aralık ayında aynı işletmenin üretime gönderilen malzeme dökümü verildiğinde yevmiye kaydı aşağıdaki gibidir.

01 İlk madde ve malzeme tüketimi		100.000
10 Kesim bölümü	90.000	
12 Montaj bölümü	10.000	
05 Ambalaj tüketimi		2.000
61 Satış mağazasında	2.000	
08 Kırtasiye giderleri		3.000
70 Genel müdürlükte	1.000	
71 Muhasebe bölümünde	2.000	
09 Diğer malzeme tüketimi		10.000
30 Bakım onarım bölümünde	10.000	

Yukarıdaki verilere göre yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

	31/12.2008		
1	710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİD. HS.		100.000
	01 İlk Maddeler	<u>100.000</u>	
	10 Kesim Bölümü	90.000	
	12 Montaj Bölümü	<u>10.000</u>	
	730 GENEL ÜRETİM GİD. HS.		10.000
	09 Diğer Malzeme	<u>10.000</u>	
	30 Bakım ve Onarım B.	<u>10.000</u>	
	760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G. HES.		2.000
	05 Ambalaj Malzemesi	<u>2.000</u>	
	61 Satış Mağazası	<u>2.000</u>	
	770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS.		3.000
	08 Kırtasiye Malzemesi	<u>3.000</u>	
	70 Genel Müdürlük	1.000	
	71 Muhasebe B.	<u>2.000</u>	
	150 İLK MADDE VE MALZ.HS.		115.000
	Aralık ayı malzeme tüketimi		
		

1.1.7. İşçilik Giderleri

İzlenebilen işçilikler 720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ Hesabına, izlenemeyenler ise 730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ Hesabına borç yazılır.

➤ **İşçilik giderlerinin tahakkuku;**

Örnek: Aralık ayında tahakkuk eden işçilik ücretleri şöyledir.

Brüt ücretler	58.000	
İşveren payları	12.000	
Toplam işçilik giderleri		70.000
Vergi Kesintileri	(9.500)	
SSK işçi işveren payları		(10.100)
İcra kesintileri	(100)	
Ödenecek net ücret	64.800	

Fabrikaya ait 50.000 TL işçilik giderinin 20.000 TL'si endirekt işçilik gideridir. Genel yönetim için harcanan işçilik tutarı 4.800 TL, Pazarlama bölümü için 9.700 TL işçilik ödenecektir.

Bu bilgilere göre yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

1	31/12.2008		
	720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ HS.	50.000	
	730 GENEL ÜRETİM GİD. HS.	20.000	
	760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G. HES.	9.700	
	770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS.	4.800	
	335 PERSONELE BORÇLAR		64.800
	360 ÖD.VERGİ VE FONLAR HS.		9.500
	361 ÖD.SOS.GÜV.KES.HES		10.100
	369 ÖD.DİĞER YÜKÜML.		100
	Aralık ayı ücret tahakkuku		

İşçilik giderleri işletmelerin özelliğine göre kendi ihtiyaç ve organizasyon yapılarına göre aşağıdaki gibi bölümlenir.

İŞÇİ ÜCRET GİDERLERİ YARDIMCI HESAPLARI

<p>10 Brüt Ücretler</p> <p>100 Esas İşçilikler (Normal Ücretler)</p> <p>101 Geçici Çalışanlar</p> <p>102 Taşeronlara Ödenen İşçilik Ücretleri</p> <p>103 Fazla Çalışma Ücreti</p> <p>104 Fazla Çalışma Ücreti Zammı</p> <p>105 Hafta Tatili ve Genel Tatil Ücretleri</p> <p>106 Yıllık İzin Ücreti</p> <p>109 Diğer Brüt Ücretler</p> <p>11 Ücrete Bağlı Diğer Ödemeler</p> <p>110 Üretim ve Verimlilik Primleri</p> <p>111 Gece Primi – Vardiya Zammı</p> <p>112 İkramiyeler</p> <p>113 Kıdem Teşvik İkramiyesi</p> <p>114 İzin Harçlığı</p> <p>115 Bayram Harçlığı</p> <p>119 Diğer Ücrete Bağlı Ödemeler</p> <p>12 Kanuna veya Statüye Bağlı Ödemeler</p> <p>120 Sosyal Sigortalar Kurumu İşveren Payları</p> <p>123 Tasarruf Teşvik Fonu İşveren Payları</p> <p>124 Konut edindirme Yardımı</p> <p>127 Kıdem Tazminatı Karşılık Gideri</p> <p>129 Diğer Kanuna veya Statüye Bağlı Ödemeler</p>	<p>13 Sosyal Yardımlar</p> <p>130 Yemek Parası</p> <p>131 Erzak Yardımı</p> <p>132 Yakacak Yardımı</p> <p>133 İşgöremezlik Yardımı</p> <p>134 Çocuk Zammı</p> <p>135 Aile Yardımı</p> <p>136 Tatil Yardımı</p> <p>137 Doğum, Ölüm, Evlendirme Yardımı</p> <p>138 İş Elbisesi ve Giyim Yardımı</p> <p>139 Diğer Sosyal Yardımlar</p> <p>14 Eğitim ve Staj Giderleri</p> <p>140 Eğitim Giderleri</p> <p>141 Staj Giderleri</p> <p>15 Sağlık Giderleri</p> <p>150 İlaç ve Tedavi Giderleri</p> <p>16 İşçi Yollukları</p> <p>19 Diğer Çeşitli İşçilik Giderleri</p>
--	---

Örnek; Brüt 700 TL'den 10 işçi çalıştıran bir işletmede işçilik giderleri hesaplanmış, ücret bordrosu yapılmıştır, bordronun muhasebeleştirilmesi ise aşağıdaki gibi olacaktır.

İşçilik Ücreti Bilgileri	Kesim Bölümü	Montaj Bölümü	Toplam
Aylık brüt 10 kişi 700'şer TL	3.500	3.500	7.000
SSK işveren payı	682,5	682,5	1.365
İşsizlik sigortası	70	70	140
Kesilen gelir vergisi	700	700	1.400
Kesilen damga vergisi	21	21	42
Kesilen sigorta ve işsizlik primi	525	525	1.050
Net ücret	2.254	2.254	4.508

Yukarıdaki bilgilere göre yapılacak yevmiye kaydı;

/		
720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ		8.505
10 Kesim Bölümü	4.252,5	
100 Esas İşçilikler	3.500	
120 SSK işveren payı	682,5	
122 İşsizlik Sig. Fonu İşv. Payı	70	
12 Montaj Bölümü	4.252,5	
100 Esas İşçilikler	3.500	
120 SSK işveren payı	682,5	
122 İşsizlik Sig. Fonu İşv. Payı	70	
<u>360 ÖDENECEK VERGİ</u>		1.442
360.00 Öd. Gelir Vergisi	1.400	
360.03 Öd. Damga Vergisi	42	
<u>361 ÖDENECEK SOSYAL GÜV.KS.</u>		2.555
361.00 SSK Primleri	2.555	
381 GİDER TAHAKKUKLARI		4.508
İşçilerin ücretlerinin tahakkuku.		
/		

➤ **Çalışılmayan işçilik giderlerinin muhasebe kayıtları;**

İşçilik ücretleri her zaman yukarıdaki gibi gerçekleşmeyebilir. Bazen bazı üretim bölümleri çalışamaz ya da az çalışabilir. Çalışılmayan dönemlere ilişkin işçilik maliyete eklenmelidir.

İşyerinin önleyemeyeceği nedenlerle (grev, deprem vb.) boşa geçen zamanlara düşen ücret giderleri verimsiz işçilik olarak tanımlanır. Verimsiz işçilik geçmiş yılların istatistikî bilgilerine dayanılarak her ay ortalama ne kadar zaman kaybı olacağı tahmin edilir, yine aynı yolla bulunacak ortalama ücretle çarpılır ve verimsiz işçilik hesaplanır.

Ortalama verimsiz işçilik (730- GENEL ÜRETİM GİDERLERİ) hesabında, gerçek verimsiz işçilik ile olan farklar ise (180- GELECEK AYLARA AİT GİDERLER) hesabında izlenir.

Örnek: Saat ücreti 15,000 TL olan bir işçi günde 8 saat çalışıyor. Fakat 1 saatin boşa geçtiğini varsayalım. Zaman boşa geçme nedeni makinenin bozulmasıdır.

15,000 x 8 = 120,000	Toplam zaman
120,000 – 15,000 = 105,000	Çalıştığı zaman
15,000	Boşa geçen zaman

720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ	105.000
730 GENEL ÜRETİM GİDERİ	15.000
(ALACAKLI HESAPLAR)	
İşçi ücretlerinin kaydı	115.000
.....	

Tahmin edilen sonraki aylara ait verimsiz işçilikler bulunuyorsa yevmiye maddesi biraz daha değişecektir;

1	<u>720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ</u>	XXXX
	720. 100 Esas İşçilikler	
	720. 120 S.Sigorta İşveren Payı	
	720. 122 İşsizlik Sig. Fonu İşv. Payı	

	10.01 A Üretim Atölyesi	
	<u>730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ</u>	XXXX
	730. 190 Diğer çeşitli İşçilik Giderleri	
	730. 120 S. Sigorta İşveren Payı	
	730. 122 İşsizlik Sig. Fonu İşv. Payı	

	10.01 A Üretim Atölyesi	
	180 <u>GELECEK AYLARA AİT GİDERLER</u>	XXXX
	180.30 Gelecek Aylara Ait Genel Üretim Gid. (ALACAKLI HESAPLAR)	XXXX

Burada, genel üretim giderleri içinde yer alan Sosyal Sigorta İşveren Payı ve İşsizlik Sigorta Fonu İşveren Payı, gerçek boş işçilik giderleri üzerinden hesaplanmıştır. Direkt işçilik giderlerinden ise boş işçilik giderleri düşülmüştür.

(Gelecek Aylara Ait Giderler) hesabının borç ve alacak artanı, yıl sonunda Dönem Kâr ve Zarar hesabına aktarılır.

Eğer boş işçilik, işletmenin kontrol edemeyeceği nedenlerden, örneğin tabi afetlerden grevlerden ileri gelmiş ise, (680 ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI) hesabına alınarak sonuç hesabına devredilmelidir.

	31 / 12	
151 YARI MAMÜLLER – ÜRETİM HS:		XXX
680 <u>ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI</u>		XXX
680.20 Direkt İşçilik Giderleri		
711 DİREKT İLK MAD. VE MLZ. YANS. HS		XXX
721 DİREKT İŞÇ. GİD. YANSITMA HS.		XXX
731 GENEL ÜRETİM GİD. YANSITMA HS.		XXX
Boş işçilik zararlarının yansıtma hesaplarına devri		

➤ **Fazla çalışma ücretlerinin işlenmesi;**

Fazla mesai ücretleri de normal ücret gibi işçilik gideri kapsamında değerlendirilir.(zamların) maliyete katılması konusunda üç tür uygulama söz konusudur.

1. Siparişin acele yetiştirilmesi söz konusu ise ve maliyet artışı müşteri tarafından kabul edilmiş ise, fazla çalışma ücretleri (Direkt İşçilik Giderleri) içinde yer alır ve üretilen malların maliyetine doğrudan yüklenir.

2. Fazla çalışma kapasitesi yetersizliğinden ileri geliyorsa, fazla çalışma ücretleri (Genel Üretim Giderleri) arasında yer alır ve üretilen malların maliyetine dolaylı olarak yüklenir.

3. Fazla çalışma normal çalışma süresinin iyi kullanılmasından anormal koşullardan ileri geliyorsa, fazla çalışma ücretleri doğrudan sonuç hesaplarına aktarılır.

Örnek:

A Üretim Atölyesinde bir ay içinde 10 işçi kapasite yetersizliğinden toplam 80 saat fazla çalışma yapmıştır. Bu işçilerin saat ücretleri 5 TL'dir.

Buna göre fazla çalışma zamanları= 80 x (5 x 0,50) = 200 TL'dir.

31 / 12		
720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ		XXX
730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ		246
730.103 Fazla Çalışma Ücreti Zammı	200	
730. 120 S.Sigorta İşveren Payı	44	
730.122 İşsizlik Sigorta Fonu İşveren Pay.	2	

10.01 A Üretim Atölyesi	246	
	(ALACAKLI HESAPLAR)	
-----		XXX

Burada, normal çalışma ve fazla çalışma saat ücretleri (Direkt İşçilik Giderleri) içinde yer alacaktır.

- **İşçi kıdem tazminatları;** İşçiler için hesaplanan kıdem tazminatları 730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ Hesabının borcuna yazılır. Alacaklı hesaplar kasa veya kıdem tazminatları karşılığı hesabıdır.

1.1.8. Diğer İşletme Giderleri (GÜG)

Malzeme ve işçilik giderleri dışındaki üretim ile ilgili giderler diğer işletme gideri (genel üretim gideri) olarak isimlendirilir. Bu giderler;

- Endirekt ilk madde ve malzeme
➤ Endirekt işçilikler
➤ Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler (Elektrik, Gaz, Su Giderleri, Haberleşme Giderleri, Bakım Onarım Giderleri, Taşeron Giderleri, vb)

- Çeşitli Giderler (Sigorta, kira vb. Giderler)
- Vergi, Resim ve Harçlar
- Amortisman ve Tükenme Payları

Olarak belirlenebilir.

Daha önceki faaliyetlerimizde açıkladığımız direkt ilk madde ve malzeme giderleri ve direkt işçilik giderleri dışında kalan giderleri aşağıdaki şekilde gruplayabiliriz.

- Genel Üretim Giderleri
- Faaliyet Giderleri
- Faaliyet Dışı Giderler ve Zararlar.

Yukarıda görüldüğü gibi, genel üretim giderleri değişik özelliklere sahip çeşitli giderlerden meydana gelmektedir. Bu giderler için 730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ Hesabı borçlandırılır.

Örnek: Aralık ayında fabrika binası ve makineler için 3.000 TL, satış mağazası ve demirbaşları için 800 TL, genel müdürlük binası ve demirbaşları için 1.000 TL amortisman gideri hesaplanmıştır.

		31/12/2008	
1	730 GENEL ÜRETİM GİD. HS.	3.000	
	760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G. HES.	800	
	770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS.	1.000	
	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		4.800
	Aralık ayı amortisman giderlerinin aktarılması		
.....			

Yukarıda gördüğümüz örnek, giderlerin ilgili bulunduğu süreye dağıtımına göre yapılmıştır. Eğer işletme sipariş üzerine çalışıyor veya üretimi tamamlandıkça maliyet hesaplayan bir işletme ise ve sipariş ve mal üretimi bir aydan daha kısa zamanda tamamlanmış ise, ücretler tahakkuk etmediği ve bordro yapılamadığı için çeşitli kesintilerle ilgili hesaplar kullanılmaz.

Bunların yerine (373 MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI) hesabı kullanılır. Ay sonunda ücretler tahakkuk ettirilip, kesintiler ve ödenecek miktarlar belli olunca, ay içinde maliyet yazılanlar düşülüp, artan gider türü hesaplara aşağıdaki gibi kaydedilir.

		31/12/2008	
1	730 GENEL ÜRETİM GİD. HS.	XXX	
	10.01. A Bölümü		
	Elektrik gideri		
	10.02. B Bölümü		
	Elektrik gideri		
	373 MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI		XXX
	Aralık ayı tahmini elektrik tüketimi		
.....			

Örnek:

B Üretim Atölyesinin bir yıllık kira tutarı 1.200 TL'dir ve 1 Ocak 2006 tarihinde ödenmiştir. Maliyetler her ay sonunda çıkarılmaktadır (Vergiler ve yasal yükümlülükler dikkate alınmamıştır).

1.1.06	
180 <u>GELECEK AYLARA AİT GİDERLER</u>	
180.30 Gelecek Aylara Ait Gen. Ürt Gider.	1.200
100 <u>KASA HESABI</u>	
100.00 Merkez Kasa	1.200
B üretim atölyesinin yıllık kirasının ödenmesi	

Aralık ayında peşin ödenmiş 1.000 TL'lik kira bedeli ocak ayı sonunda ilgili gider hesabına aktarılır.

31.01.06	
730 <u>GENEL ÜRETİM GİDERLERİ</u>	1.000
730.421. Bina Kiraları	
10.02 . B Üretim Atölyesi	
180 <u>GELECEK AYLARA AİT GİDER.</u>	1.000
180.30 Gelecek Aylara Ait Gen. Ürt G.	
B üretim atölyesinin ocak ayı kirasının genel üretim giderine yüklenmesi	

1.1.9. Üretim Dönemi Sonunda Yapılacak İşlemler

Üretim süreci ALIŞ – STOKLAMA – ÜRETİM- STOKLAMA- SATIŞ şeklinde devam eder. Üretim sürecinde meydana gelen işlemler üretim dönemi sonunda sonuçlandırılır.

Örnek: Bir üretim işletmesinin üretim dönemi sonunda sahip olduğu gider hesaplarının durumu aşağıdaki gibidir;

Dönem itibarıyla diğer işletme gider hesaplarının borç kalanları şöyledir;

760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G. HES.	14.000
770 GENEL YÖNETİM GİDERİ HS.	8.800
780 KISA VAD.BORÇLAN.GİD.HS.	4.000

HANGİ GİDERLER	NEREYE ?	NEREDEN ?		
		Kesimden	Montajdan	Toplam
711 DİMM YAN.	Üretim Maliyetine	90.000	10.000	100.000
721 Dİ YANS.	Üretim Maliyetine	20.000	30.000	50.000
731 GÜG YANS.	Üretim Maliyetine	20.000	22.000	42.000
731 GÜG YANS.	Üretim Mal. (çalışılmayan kısım giderleri)	5.000	-	5.000

Bu ay içinde önceki aydan gelen maliyetler de göz önüne alındığında üretimi tamamlanan ürünlerin toplam üretim maliyetleri 200.000 TL olarak belirlenmiştir. Ayrıca üretimi tamamlanan 180.000 TL.lık maliyetindeki ürünün satıldığı tespit edilmiştir.

Örneğimizde 5.000 TL.lık çalışılmayan bölümlere ait giderler mevcuttur. İşletmenin çalışmayan birimlerine ait genel üretim giderleri 680 ÇALIŞILMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI hesabına borçlu olarak yansıtılır.

Çözüm:

- **Yansıtma hesapları aracılığı ile üretim maliyetleri yarı mamul-Üretim hesabına aktarılır;** İşletmenin üretim dönemi sonunda ana maliyet hesaplarında toplanan giderler üretim dönemi sonu itibariyle maliyetlere yansıtılacaktır.

97	31.12.08		
	151 YARI MAMULLER –ÜRETİM HS.		192.000
	680 ÇALIŞILMAYAN KISIM GİDERLERİ HS.		5.000
	711 DİMM G. YANSITMA HS.		100.000
	01 Ürt. Maliyeti Yans. DİMMG	100.000	
	10 Kesim Bölümü	90.000	
	12 Montaj Bölümü	<u>10.000</u>	
	721 DİREKT İ.GİDERİ YANSITMA HS.		50.000
	02 Ür. Mali. Yans. DİG	50.000	
	10 Kesim Bölümü	20.000	
	12 Montaj Bölümü	<u>30.000</u>	
	731 GENEL ÜRETİM GİD. YANSIT. HS.		47.000
	03 Ür. Mali. Yans. GÜG	42.000	
	10 Kesim Bölümü	20.000	
	12 Montaj Bölümü	<u>22.000</u>	
	20 Çalışılmayan Kıs. Gid. Yans. Ür.G.	5.000	
	10 Kesim Bölümü	<u>5.000</u>	
	Aralık ayı üretim giderlerinin ilgili hesaplara yansıtılması		
		

Bazı işletmelerde yardımcı hesaplar olmadan yansıtma ana hesapları ile yansıtma işlemi yapılabilir;

98	31.12.08		
	151 YARI MAMULLER –ÜRETİM HS.	192.000	
	680 ÇALIŞILMAYAN KISIM GİDERLERİ HS.	5.000	
	711 DİMM G. YANSITMA HES.		
	721 DİREKT İ.GİDERİ YANSITMA HS.		100.000
	731 GENEL ÜRETİM GİD. YANSIT. HS.		50.000
	Aralık ayı üretim giderlerinin ilgili hesaplara yansıtılması		47.000
		

- **Üretim maliyetlerinden sonra işletmenin dönem giderleri yansıtma hesapları ile devir edilir;** Bu işlem bazı işletmelerde üretim maliyeti hesapları ile birlikte de yapılabilir. Yevmiye kaydının ayrı yapılması gerekemeyebilir. Ancak konunun anlaşılması amacıyla bu kayıt ayrı ele alınmıştır.

99	31.12.08		
	631 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G. HES.	14.000	
	632 GENEL YÖNETİM GİDERİ HS.	8.800	
	660 KISA VAD.BORÇLAN.GİD.HS.	4.000	
	761 PAZAR. SAT. VE DAĞ.G. YANS. HS.		
	771 GENEL YÖNETİM G. YANSITMA H.		14.000
	781 KISA VAD.BORÇLAN.G.YANSIT. H.		8.800
	Aralık ayı dönem giderlerinin gider hesaplarına aktarılması		4.000
		

- **Üretimi tamamlanan mamuller, mamuller hesabına devir edilir;** Soruda üretimi tamamlanan ürün tutarı verilmiştir(200.000 TL).

10	31.12.08		
0	152 MAMULLER HS.	200.000	
	151 YARI MAMULLER -ÜRETİM HS.		200.000
	Aralık ayında tamamlanan mamullerin mamul stoklarına devri.		
		

- **Satışı yapılan mamuller stoklardan çıkarılır;** Bu ay 180.000 TL maliyetinde ürün satılmıştır.

	31.12.08		
	621 SATILAN MAMUL MALİYETİ HS.	180.000	
	151 MAMULLER HS.		180.000
	Aralık ayında satılan mamullerin maliyet hesabına devri.		
		

- Dönem sonunda 7.grup hesaplar yansıtmaları ile kapatılır;

31.12.08	
711 DİMM G. YANSITMA HES.	100.000
721 DİREKT İ.GİDERİ YANSITMA HS.	50.000
731 GENEL ÜRETİM GİD. YANSIT. HS.	47.000
761 PAZAR. SAT. VE DAĞ.G. YANS. HS.	14.000
771 GENEL YÖNETİM G. YANSITMA H.	8.800
781 KISA VAD.BORÇLAN.G.YANSIT. H.	4.000
710 DİMM GİDERLERİ HS.	100.000
720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ HS.	50.000
730 GENEL ÜRETİM GİD. HS.	47.000
760 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ. G. HES.	14.000
770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ H.	8.800
780 KISA VAD.BORÇL.GİDERLERİ	4.000
Yıl sonu nedeniyle yansıtma ve gider hesaplarının kapatılması	
.....	

- Dönem sonunda 6 ile kodu başlayan gider ve gelir hesapları 690 DÖNEM KAR/ZARARI Hesabına devir edilerek kapatılır;

31.12.08	
1 690 DÖNEM KAR/ZARARI HES.	211.800
680 ÇALIŞILMAYAN KISIM GİD. HS.	5.000
620 SATILAN MAMUL MALİYETİ	180.000
631 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ. G. HES.	14.000
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ H.	8.800
660 KISA VAD.BORÇL.GİDERLERİ	4.000
Yıl sonu nedeniyle yansıtma ve gider hesaplarının kapatılması	
.....	

- Yukarıdaki kayıttan sonra işletmenin gelir hesapları da 690' numaralı hesaba devir edilerek kapatılır. Böylece yıl sonunda yapılması gereken maliyet kayıtları tamamlanır; Sorumuzda gelir hesapları verilmemiştir.

31.12.08	
1 600 YURT İÇİ SATIŞLAR HS.	
642 FAİZ GELİRLERİ HS.	
645 MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI HS.	
647 REESKONT VE FAİZ GELİRLERİ HS.	
(Tüm gelir hesapları borçlandırılır.)	
690 DÖNEM KAR/ZARARI HES.	
Gelir hesaplarının devredilmesi	
.....	

UYGULAMA FAALİYETİ

Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre yaparken aşağıdaki işlem adımlarını uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Maliyet gider hesaplarını yansıtma hesapları aracılığı ile yarı mamuller hesabına devir ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yansıtma hesaplarını ve tutarlarını dikkatli belirleyiniz.➤ Hesap tutarlarını dikkatli toplayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Dönem giderlerini yansıtma hesaplarına ile aktarınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dönem giderlerini sayınız. Gider sayısı kadar yansıtma hesabı açılmalıdır. Giderlerin karşılık geldiği yansıtma hesaplarının kodlarını ve isimlerini dikkatli belirleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Üretimi tamamlanan ürünleri mamul hesabına devir ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Soruda ne kadar mamul üretiminin tamamlandığını belirleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Üretilen mamullerden satışı yapılan miktarı belirleyerek ilgili kaydı yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Soruda size ne kadar satış yapıldığı verilecektir. Uygulamada bunu satış bölümlerinden öğrenebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Yansıtma hesapları ile 7.grup gider hesaplarını karşılaştırarak kapatınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yansıtma hesapları borçlu, 7.grup gider hesapları alacaklı kayıt yapınız.➤ Yansıtma ve 7.grup hesapların kapandığından emin olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ 6. grup gider ve gelir hesaplarını 690' numaralı hesaba devir ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Böylece gider ve gelir hesaplarının kapanması gerekir. Açık kalan 6. grup gelir veya gider hesabı olup olmadığını kontrol ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A.OBJEKTİF TEST

1. A Üretim Atölyesine, ilk madde ve malzeme gönderilmesi durumunda (7/A seçeneğine göre) yapılacak yevmiye kaydında borçlu hesap aşağıdakilerden hangisidir.
A) 150 Direkt İlk Madde ve Malzeme
B) 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
C) 790 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
D) 152 Mamuller Hesabı
2. Giderler doğdukları anda, ilgili fonksiyonel gider hesaplarına kaydedilirken, aynı anda gider çeşitleri hesaplarına ve gider yeri hesaplarına kaydedilen yöntem aşağıdakilerden hangisidir?
A) 7/A seçeneğine göre kayıtlama yöntemi
B) Fiili Maliyet Yöntemi
C) Eşzamanlı Kayıtlama Yöntemi
D) Sonradan Kayıtlama Yöntemi
3. İşletme peşin olarak ilk madde ve malzeme satın almıştır. Bu durumda yapılacak olan yevmiye kaydında alacaklı hesap aşağıdakilerden hangisidir?
A) 150 İlk Madde ve Malzeme
B) 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Yansıtma Hesabı
C) 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
D) 100 Kasa Hesabı
4. 7/A seçeneğine göre işlem gören bir işletmede 12 işçi 600 TL brüt ücretle çalışmaktadır, işçilerin işçilik giderleri hesaplanmış, bordro yapılmıştır. Buna göre yevmiye kaydında alacaklı hesaplar hangileridir?
A) Kasa Hesabı, Ödenecek Vergi ve Sosyal Güvenlik Kesintileri
B) Direkt İşçilik Giderleri, Kasa Hesabı ve Sosyal Güvenlik Kesintileri
C) Ödenecek Vergi, Sosyal Güvenlik Kesintileri ve Gider Tahakkukları
D) Gider Tahakkukları, Kasa Hesabı, Ödenecek Vergi
5. 770 Genel yönetim giderleri hesabının yansıtma hesabı hangisidir?
A) 780 Genel Yönetim Gideri Yansıtma Hesabı
B) 781 Genel Yönetim Gideri Yansıtma Hesabı
C) 771 Genel Yönetim Gideri Yansıtma Hesabı
D) 632 Genel Yönetim Gideri Yansıtma Hesabı

6. Üretim pazarlama ve diğer hizmetleri gerçekleştirmek amacıyla dışardan sağlanan fayda ve hizmetler için yapılan giderler. Örneğin: Elektrik, su, gaz, haberleşme, bakım ve onarım gibi giderler.” Buradaki tarif size neyi hatırlatıyor.
- A) Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
 - B) Çeşitli Giderler
 - C) Finansman Giderleri
 - D) Amortismanlar
7. İnsanların ihtiyaçlarını dolaylı ya da doğrudan karşılayacak mal ve hizmetleri oluşturma çabası neyi ifade eder?
- A) Tüketimi
 - B) Üretimi
 - C) Maliyeti
 - D) Satışı

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz. Eksikleriniz var ise faaliyete dönerek tamamlayınız

B. PERFORMANS TESTİ

Örnek:

Bir üretim işletmesinin kasım ayı içinde maliyet ve gider hesaplarının durumu aşağıdaki gibidir.

DİMMG	200.000
DİG	400.000
GÜG	80.000
Genel Yönetim Gideri	100.000

İşletme ay içinde 300.000 TL'lık ürünün üretimini tamamlamıştır. Üretimi tamamlanan ürünlerden 120.000 TL'lık bölümü satılmıştır.

İstenen: 7/A seçeneğine göre maliyet hesaplarına ilişkin kayıtları yapınız.

DEĞERLENDİRME

Sorunun cevabını modülde verilen işlem adımlarına göre çözümleyiniz. Sonuçlarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile üretim maliyeti ve diğer gider hesaplarını 7/B seçeneğine göre kaydedebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır;

- Hangi üretim işletmeleri 7/B seçeneğine göre maliyet hesaplarını kullanırlar. İnternette tercih edilme nedenlerini araştırınız.
- 7/B seçeneği maliyet hesaplarının kullanılmasının sebebi nedir? Araştırınız.

2.7/B SEÇENEĞİNE GÖRE MALİYET HESAPLARI

Bilanço esasına göre defter tutan küçük ölçekli üretim ve ticaret işletmelerinin kullanabilecekleri bir seçenektir. Tercih mükellefe bırakılmıştır. Bu yöntemde giderler işletmenin fonksiyonlarına göre (birimlerine göre) bir tablo yardımı ile dağıtılır. 7/B seçeneğindeki hesaplar aşağıdaki gibidir;

MALİYET HESAPLARI		BİLANÇO VE SONUÇ HESAPLARI
GİDER ÇEŞİTLERİ	YANSITMA HESAPLARI	
790 İLK MADDE VE MAL.G 791 İŞÇİ ÜCRET GİD. 792 MEMUR ÜCR.GİD. 793 DIŞAR.SAĞ.FAY.HİZ. 794 ÇEŞİTLİ GİDERLER 795 VERGİ,RESİM VE HRÇ. 796 AMORT.TÜK.PAY.	798 GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITMA H 798.10 Direkt İlk Md. ve Malz.G.Yans. 798.20 Direkt İşçilik Giderleri Yans. 798.30 Genel Üretim Giderleri Yans. (Üretim giderleri gider dağıtım tablosu kullanılarak fonksiyonlarına göre yansıtılır.)	799 ÜRETİM MALİYETİ 622 SATILAN HİZMET MALİYETİ VEYA 151 YARI MAMUL STOK 152 MAMUL STOK 620 SATILAN MAMUL MALİYETİ
797 FİNANSMAN GİD.	798.80 FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA	660 K.V. BORÇLANMA GİD. 661 U.V. BORÇLANMA GİD. 258 YAPILMAK. OLAN YAT.
750 ARAŞTIRMA VE GEL.G 760 PAZAR.SAT.DAĞ.GD. 770 GENEL YÖNETİM GİD.	798.50 ARAŞTIRMA GELİŞ.G.YANS. 798.60 PAZ. SATIŞ VE DAĞ.G.YANS. 798.70 GENEL YÖNET.G.YANSITMA (Dönem giderleri hesapları)	630 ARAŞTIRMA GELİŞ. G. 631 PAZAR. S. VE DAĞ.G. 632 GENEL YÖNETİM GİD.

2.1. İlk Madde ve Malzemenin Üretime Gönderilmesi

İlk madde ve malzemenin alış işlemleri 7/A seçeneğinde olduğu gibidir. Ancak malzemeler üretime verildiğinde (790- İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ) hesabı kullanılır.

/	
<u>790 İLK MADDE VE MALZEME</u>	
<u>GİDERLERİ</u>	
790.010 İlk Madde ve Malzeme Kullan.	xxxxx
790.011 Yardımcı Madde Kullanımları	xxxx
<u>150 İLK MADDE VE MALZEME</u>	
150.00 İlk Madde Stokları	xxxx
150.01 Yardımcı Mad. Stokl.	Xxx
Tüketilen malzemenin devredilmesi	
/	

7/B seçeneğinde maliyetler işletmenin fonksiyonlarına göre ilgili bölümlere dağıtılmalıdır. İlk madde ve malzeme giderleri, diğer giderlerle birlikte (799- ÜRETİM MALİYETİ) hesabının borcuna, (798 GİDER ÇEŞİTLERİ) hesabının alacağına yazılacaktır.

Örnek; Ocak ayı sonu itibarı ile A, B ve C Üretim atölyelerine çeşitli tarihlerde gönderilen hammadde miktarları, döküm ve icmal cetveli aşağıdaki şekildedir.

ÜRETİMİ VERİLEN İMM DÖKÜMÜ

Belge			A Üretim Atöl.		B Üretim Atöl.		C Üretim Atöl.		TOPLAM	
Tarih	No		Mikt.	Tutar	Mikt.	Tutar	Mikt.	Tutar	Mikt.	Tutar
		1 Nolu	2.000	6.000	1.500	4.500	2.500	7.500	6.000	18.000
		2 Nolu	2.500	5.000	3.000	6.000	1.700	3.400	7.200	14.400
		3 Nolu	5.000	25.000	1.300	6.500	2.300	11.500	8.600	43.000
		1 Nolu	3.000	9.000	2.000	6.000	1.800	5.400	6.800	20.400
		TOPLAM	12.500	45.000	7.800	23.000	8.300	27.800	28.600	95.800

Şekil 1.1. Döküm İcmal Cetveli (A,B ve C Üretim Atölyeleri)

Döküm ve İcmal Cetveline göre yapılacak olan muhasebe kaydı ise şöyle olacaktır.

31/01/2008	
<u>790 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME G.</u>	95.800
710.010 İlk Madde ve Malzeme Kullan.	95.800
10.01 A Üretim Atölyesi	45.000
10.02 B Üretim Atölyesi	23.000
10.03 C Üretim Atölyesi	27.800
150 <u>İLK MADDE VE MALZEME</u>	95.800
150.00 İlk Madde Stokları	
Tüketilen malzemenin devri	
_____ / _____	

İlk madde ve malzeme çıkışlarının hem maliyet hesapları hem de gider çeşitleri ve gider yerleri bakımından izlenebilmesi için muhasebe fişinde, gider çeşidinin türünün ve hangi gider yerine ait olduğunun belirtilmiş olması gerekir.

2.2. İşçilik Giderleri

7/A seçeneğinden farklı olarak; 791 İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ hesabına direkt işçilik giderleri, 792 MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ hesabına direkt ayrılan memur ücretleri borçlu olarak kayıt edilir.

<u>791 İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ</u>	5.000	
<u>360 ÖDENECEK VERGİLER</u>		502,5
360.00 Öd. Gelir Vergisi	472,5	
360.03 Öd. Damga Vergisi	30	1850
<u>361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ</u>		
361.00 SSK Primleri	1850	2647,5
381 GİDER TAHAKKUKLARI		
İşçi ücretlerinin tahakkuku.		
_____ / _____		

Örneğimizdeki işçilik tahakkuk kaydında, görüldüğü gibi 791 İşçi Ücret ve Giderleri hesabı borçlu, Alacaklı hesaplar ise 7/ A seçeneğindeki gibidir.

<u>791 İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ</u>		xxxxx
791. 100 Esas İşçilikler	xxxxx	
791. 120 S. Sigorta İşveren Payı	xxx	
791. 122 İşsizlik Sigorta Fonu işv. Payı	xx	

10.01 A Üretim Atölyesi	xxxxxxx	
10.02 B Üretim Atölyesi	xxxxxx	
20.02 Bakım Onarım Atölyesi	xxxxx	
30.02 Sosyal Tesisler	xxxxx	
50.01 Fabrika Müdürlüğü	xxxxx	
70.01 Satış Mağazası	xxxx	xxxxx
(İLGİLİ ALACAKLI HESAPLAR)		
İşçi ücretlerinin tahakkuku.		
_____ / _____		

Şeklinde kayıt yapılabilir.

2.3. Diğer Gider Hesapları

İşletme faaliyetlerini yürütmek, üretim, pazarlama ve diğer hizmetleri gerçekleştirmek amacıyla dışardan sağlanan yakıt, elektrik, su, gaz, bakım ve onarım, haberleşme, nakliye ve benzeri gibi fayda ve hizmetler için tahakkuk ettirilen harcamalar 793 DIŞARDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER hesabına kaydedilir. Bu harcamalar tahakkuk ettikçe bu hesabın borcuna ilgili hesapların alacağına kayıt yapılır.

Örnek: İşyerinde tüketilmek amacıyla % 18 KDV hariç 1.000 TL'lik kömür veresiye alınmıştır.

<u>793 DIŞARDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER</u>		1.000	
793.06 Yakıt Giderleri			
191 İNDİRİLECEK KDV		180	
	320 SATICILAR		1.180
Yakıt giderinin kaydı			

Yukarıda belirtilen giderler dışında işletme faaliyetini sürdürmek için yapılması gerekli olan sigorta giderleri, kira giderleri, yolluk giderleri, kırtasiye, dava, icra ve noter giderleri, iştirak payı ve aidat giderleri gibi giderlerin izlendiği hesap 794 ÇEŞİTLİ GİDERLER hesabıdır.

Örnek: İşyerine şirket personeline % 18 KDV hariç 400 TL'lik kırtasiye malzemesi alınmıştır.

<u>794 ÇEŞİTLİ GİDERLER</u>		400	
794.05 Kırtasiye Gideri			
191 İNDİRİLECEK KDV		72	
	329 DİĞER TİCARİ BORÇ.		472
Kırtasiye giderinin kaydı			

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar, için ayrılan amortisman giderleri ile tükenme payları 796 AMORTİSMAN VE TÜKENME PAYLARI hesabına kaydedilir.

Örnek: Şubat ayı üretim dönemi sonu itibariyle binalara 400 TL, makinelere 500 TL, demirbaşlara 600 TL amortisman hesaplanmıştır.

/			
<u>796 AMOR. VE TÜKENME PAYLARI GİD.</u>			1.500
796.01 Binalar	400		
796.02 Makineler	500		
796.03 Demirbaşlar	600		
	257 BİRİKMİŞ AMOR.TÜK.PAY.		1.500
Dönem sonu amortismanların ayrılması			
/			

İşletmenin gerek yatırım gerekse işletme sermayesi ihtiyacını karşılamak üzere yaptığı kısa ve uzun vadeli borçlanmaların faiz, komisyon ve kur farklarının izlendiği hesap 797 FİNANSMAN GİDERLERİ hesabıdır.

Örnek: İşletme 10.000 TL kredi çekmiştir. Kredi faizi 2.000 TL'dir.

/			
<u>797 FİNANSMAN GİD.</u>			2.000
797.02 Kredi Faizi	2.000		
100 KASA HS.			10.000
	102 BANKA KREDİLERİHS.		12.000
Çekilen banka kredisi			
/			

2.4. Dönem Sonunda Yapılacak İşlemler

Dönem sonunda yapılacak işlemler 7/A seçeneğine benzetmekle birlikte giderlerin yansıtılmasında sadece 798 GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITM. Hesabı alacaklandırılır. Yapılacak işlemleri bir örnek üzerinden hareket ederek sırası ile yerine getirelim;

Örnek: Aşağıdaki tabloda üretim işletmesinin Ocak ayı itibariyle gider çeşitleri hesaplarında birikmiş aylık tutarlar ve bu tutarların işletme fonksiyonlarına göre dağılımı verilmiştir.

- **Öncelikli yapılması gereken giderlerin bölümler arasında çeşitli dağıtım esaslarına göre dağıtılmasıdır;** İşletmeler dağıtımlarını kendi esaslarına göre yapabilirler. Bu bilgiler size soruda verilecektir.

GİDER YERLERİ GİDER ÇEŞİTLERİ	Üretim Bölümü	Genel Yönetim Bölümü	Pazarlama Satış Dağıtım Bölümü	Toplam
790 İlk Mad.M.G.	175.000	5.000	-	180.000
791 İşçi Ücret G.	70.000	-	-	70.000
792 Memur Ü.G.	10.000	30.000	-	40.000
793 Dış.Sağ.F.Hz.	10.000	100.000	-	110.000
794 Çeşitli Gd.	10.000	6.000	-	16.000
795 Vergi Resim Harç G.	-	4.000	-	4.000
796 Amortis ve Tüken.P.	12.000	2.000	-	14.000
797 Finansman G.	-	-	90.000	90.000
Toplam	287.000	147.000	90.000	524.000

İşletme dönem sonu itibariyle 250.000 TL değerinde mamul üretimini tamamlanmış olup bu tutarın 235.000 TL.lık bölümü satılmıştır.

➤ **Dağıtılan giderler yansıtma hesapları ile maliyetlere ve dönem giderlerine yansıtılır;**

798 GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITMA Hesabı, üretim ve hizmet işletmelerinde, maliyet çıkarma dönemlerinde düzenlenen gider dağıtım tablosu sonucu çeşitli gider hesaplarının toplam tutarları üzerinden 799. ÜRETİM MALİYET Hesabına, 630, 631, 632, 660, 661, 680 kodlu hesaplara ve aktifleştirilmesi gerekenlerin ilgili aktif hesaplara devredildiği hesaptır.

Ticaret işletmelerinde ise; dönem boyunca gider hesaplarının borcunda biriken tutarlar, dönem sonunda fonksiyonlarına dönüştürülerek 630, 631, 632, 660 ve 661 kodlu hesapların alacağına bu hesap yardımıyla devredilir.

<u>31/01/2008</u>	
799 ÜRETİM MALİYET HS.	287.000
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	147.000
631 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G.	90.000
	524.000
798 GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITM.	
01 Üretim Mal.Yansıtılan Gid.287.000	
.... Gider Yeri 287.000	
02 Dönem Gd. Yansıtılan . <u>237.000</u>	
..... Gider Yeri 237.000	
Ocak ayı giderlerinin ilgili hesaplara yansıtılması	
_____	

➤ **Üretimi tamamlanan ürünler mamuller hesabına devir edilir;**

7/B sisteminde sadece yarı mamul stoklarının gösterildiği hesaptır. Satılan mamullerin maliyeti 152. MAMULLER Hesabının alacağına 620. SATILAN MAMULLER MALİYETİ Hesabının borcuna yazılır.

<u>31/01/2008</u>	
152 MAMULLER HES.	250.000
	250.000
799 ÜRETİM MALİYET HS.	
Üretimi tamamlanan ürünlerin mamul hesabına devri	
_____ 31/01/2008 _____	

➤ **Satılan mamuller, satılan malın maliyeti hesabına devredilir;**

<u>31/01/2008</u>	
621 SATILAN MALIN MALİYETİ HS.	235.000
	235.000
152 MAMULLER HES.	
Satılan mamullerin devri	
_____ 31/01/2008 _____	

➤ **Diğer maliyet hesapları kapatılır;**

<u>31/01/2008</u>	
798 GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITM.	524.000
790 DİMM GİD.	180.000
791 İŞÇİ ÜCRET GİDERLERİ	70.000
792 MEMUR ÜCRET GD.	40.000
793 DIŞ.SAĞ.FAYDA HİZM.	110.000
794 ÇEŞİTLİ GİDERLER	16.000
795 VERGİ RESİM VE HAR.	4.000
796 AMORTİS.TÜK.PAY.	14.000
760 PAZ.SATIŞ.DĞ.GİD.	90.000
Gider çeşitleri hesaplarının yansıtma hesabıyla karşılaştırılarak kapatılması	
_____ 31/01/2008 _____	

➤ **Dönem giderleri kar/zarara devir edilir;**

31/01/2008	
690 DÖNEM KAR/ZARARI HESABI	472.000
632 GENEL YÖNETİM GİD.	147.000
631 PAZ. SATIŞ VE DAĞ.G.	90.000
621 SATILAN MAMUL	
MALİYETİ	235.000
Dönem sonu gider hesaplarının kar/zarara devri	
31/01/2008	

2.5. Hizmet İşletmelerinde Maliyet Hesapları

Hizmet üreten işletmelerde üretim maliyetini oluşturan (710, 720 ve 730) ana hesaplar yer almaz. Hesap planına göre hizmet maliyeti 740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ hesap ile izlenir.

Dönem içinde yapılan giderler hesabın borcuna yazılır. Hizmet işletmeleri 7/A veya 7/B seçeneğinde kalan diğer gider hesaplarını tercih ederek kullanabilirler. Bu bölümde hizmet işletmesinin kayıtları 7/B seçeneğine göre yapılacaktır.

2.5.1. Malzeme Giderleri

Hizmet işletmelerinde alınan malzemeler daha önce öğrendiğiniz gibi 150 İLK MADDE VE MALZEME hesabında izlenir. Malzeme tüketimi oldukça bu hesaptan çıkarılarak 740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ hesabına borç yazılır.

Örnek:

Bir otel işletmesinin Eylül ayında, 5.500 TL odalar için, 3.000 TL yiyecek ve içecek bölümü için toplam 8.500 TL temizlik malzemesi tüketilmiştir.

30/09/2008	
740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ HESABI	8.500
06 Temizlik Malzemesi	8.500
10 Odalar Bölümü	5.500
11 Yiyecek İçecek Bölümü	3.000
150 İLK MD.MALZ.	8.500
Temizlik malzemesi ay sonu tüketimi	

2.5.2. İşçilik Giderleri

Her ay sonunda yapılan işçilik ödemeleri için 740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ hesabı borçlandırılır.

Örnek: Daha önce vermiş olduğumuz örneklerdeki kayıtlar üzerinde değişikliği gösterebilir.

<u>740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ HS</u>		5.000
A Bölümü	1.000	
B Bölümü.	<u>4.000</u>	
<u>360 ÖDENECEK VERGİLER</u>		502,5
360.00 Öd. Gelir Vergisi	472,5	
360.03 Öd. Damga Vergisi	30	1850
<u>361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KES.</u>		
361.00 SSK Primleri	1850	2647,5
381 GİDER TAHAKKUKLARI		
İşçi ücretlerinin tahakkuku.		

2.5.3. Dönem Sonunda Yapılacak İşlemler

Örnek: Aynı otel işletmesinin Eylül ayında hizmet üretim maliyeti hesabında biriken giderleri 174.000 TL olmuştur. Bu giderlerin, 120.000 TL'si odalar bölümüne, 54.000 TL'si yiyecek içecek bölümüne aittir. Ayrıca bir hafta faaliyete ara verilmiştir. Bu süre içinde otelin sabit giderleri 24.000 TL'dir. Boş süre içinde odaların payı 20.000TL, yiyecek içecek bölümünün payı ise 4.000 TL'dir.

➤ Eylül ayı yansıtma kayıtları;

<u>30/09/2008</u>		
622 SATILAN HİZMET MALİYET HS.		150.000
680 ÇALIŞILMAYAN KISIM GİD.		24.000
741 HİZ.ÜRT.MAL. YANSITM.		174.000
01 Satışların Mal.Yansıtılan	. 150.000	
10 Odalar Bölümü	100.000	
11 Yiyecek İçecek	<u>50.000</u>	
20 Çalış.Kısım.G.Yansıtma	<u>24.000</u>	
10 Odalar Bölümü	20.000	
11 Yiyecek İçecek	<u>4.000</u>	
Eylül ayı giderlerinin yansıtılması		

- Üretim maliyetlerinden sonra işletmenin dönem giderleri yansıtma hesapları ile devir edilir;

DÖNEM İÇİ GİDER HESAPLARI	YANSITMA HESAPLARI	DÖNEM SONU GİDER HESAPLARI
750 ARAŞTIRMA VE GELİŞ. G. 760 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ.G. 770 GENEL YÖNETİM GİD. 780 FİNANSMAN GİDERLERİ	751 ARAŞTIRMA VE GELİŞ. G. 761 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ.G. 771 GENEL YÖNETİM GİD. 781 FİNANSMAN GİDERLERİ	630 ARAŞTIRMA VE GELİŞ.G. 631 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ. G. 632 GENEL YÖNETİM GİDER. 660 KISA VADELİ BORÇ.GİD. 661 UZUN VADELİ BORÇ.GİD.

Yukarıdaki hesaplar dönem giderlerinin takibi için açılarak kullanılır. Dönem sonunda bu hesaplar da kodlarından 1 fazla olan yansıtma hesapların aracılığı ile faaliyet giderlerine devir edilir.

30/09/2008	
631 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM G. HES.	14.000
632 GENEL YÖNETİM GİDERİ HS.	8.800
660 KISA VAD.BORÇLAN.GİD.HS.	4.000
761 PAZAR. SAT. VE DAĞ.G. YANS. HS.	
771 GENEL YÖNETİM G. YANSITMA H.	14.000
781 KISA VAD.BORÇLAN.G.YANSIT. H.	8.800
Aralık ayı dönem giderlerinin gider hesaplarına aktarılması	4.000
.....	

- Dönem sonunda yansıtma hesapları 7.grup gider hesaplarına karşılık borçlandırılarak kapatılır;

30/09/2008	
761 PAZAR. SAT. VE DAĞ.G. YANS. HS.	
771 GENEL YÖNETİM G. YANSITMA H.	14.000
781 KISA VAD.BORÇLAN.G.YANSIT. H.	8.800
760 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ. G. HES.	4.000
770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ H.	
780 KISA VAD.BORÇL.GİDERLERİ	14.000
Yıl sonu nedeniyle yansıtma ve gider hesaplarının kapatılması	8.800
.....	4.000

- Faaliyet giderleri devir edilir;

30/09/2008	
690 DÖNEM KAR/ZARARI HES.	211.800
680 ÇALIŞILMAYAN KISIM GİD. HS.	5.000
622 SATILAN HİZMET MALİYETİ	180.000
631 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ. G. HES.	14.000
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ H.	8.800
660 KISA VAD.BORÇL.GİDERLERİ	4.000
Yıl sonu nedeniyle yansıtma ve gider hesaplarının kapatılması	

-
- **Yukarıdaki kayıttan sonra işletmenin gelir hesapları da 690' numaralı hesaba devir edilerek kapatılır. Böylece yılsonunda yapılması gereken maliyet kayıtları tamamlanır;**

UYGULAMA FAALİYETİ

Maliyet hesaplarını 7/B seçeneğine göre yaparken aşağıdaki işlem adımlarını uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Gider dağıtım tablosuna göre maliyet giderlerini ve diğer bölümlere ait giderleri yansıtma hesabına aktarınız.	➤ Hesap tutarlarını dikkatli toplayınız.
➤ Üretimi tamamlanan ürünleri mamul hesabına devir ediniz.	➤ Soruda ne kadar mamul üretiminin tamamlandığını belirleyiniz.
➤ Üretilen mamullerden satışı yapılan miktarı belirleyerek ilgili kaydı yapınız.	➤ Soruda size ne kadar satış yapıldığı verilecektir. Uygulamada bunu satış bölümlerinden öğrenebilirsiniz.
➤ Yansıtma hesabını 7.grup gider hesaplarını karşılaştırarak kapatınız.	➤ Yansıtma hesabının kapandığından emin olunuz. ➤ 7.grup gider hesaplarının kapandığından emin olunuz.
➤ 6. grup gider ve gelir hesaplarını 690' numaralı hesaba devir ediniz.	➤ Böylece gider ve gelir hesaplarının kapanması gerekir. Açık kalan 6. grup gelir veya gider hesabı olup olmadığını kontrol ediniz.
➤ Hizmet işletmelerinde kullanılan maliyet hesaplarını açınız.	➤ 7/A veya 7/B seçeneklerinden birini tercih ediniz.
➤ Hizmet maliyetlerini yansıtınız.	➤ Yansıtma kayıtlarında kullanacağınız hesapları hesap planından bulunuz.
➤ Yansıtma hesaplarını kapatarak ilgili maliyet hesaplamalarını yapınız.	➤ Yansıtma hesaplarının ve maliyet hesaplarının kapanıp kapanmadığını kontrol ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- 7/B seçeneğinde işçi ücret ve giderleri aşağıdaki hangi hesapta izlenir?
 - 381 GİDER TAHAKKUKLARI
 - 791 İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ
 - 720 İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ
 - 720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ
- Aşağıda sayılan giderlerden hangisi Genel Üretim Gideri değildir?
 - Finansman Giderleri
 - Endirekt İşçilik Giderleri
 - Çeşitli Giderler
 - Amortisman ve Tükenme Payları
- Hizmet üreten işletmelerde kullanılan ürün maliyetini gösteren hesap aşağıdakilerden hangisidir?
 - 720 İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ
 - 792 MEMUR ÜCRET GİDERLERİ
 - 799 ÜRETİM MALİYET HESABI
 - 740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ HESABI
- Hem hizmet hem de ürün üreten işletmeler hangi yöneteme göre maliyetlerini kayıtlı ederler.
 - 7/A veya 7/B seçeneklerinden birini seçebilirler
 - 7/B, Seçeneği
 - Hiçbiri
 - 7/A, Seçeneği
- Maliyet çıkarma dönemlerinde üretim faaliyetlerini ilişkin direkt ilk madde ve malzeme giderleri, giderleri ve genel üretim giderleri bu hesabın borcuna "798 " hesabının alacağına kaydedilir.
 - Direkt işçilik, gider çeşitleri yansıtma
 - Endirekt işçilik, gider çeşitleri yansıtma
 - Direkt işçilik, mamüller
 - Direkt işçilik, yarı mamüller

6. 7/B seçeneğinde maliyet hesapları dönem sonunda hangi hesaba aktarılır?

- A) 790 İlk Madde ve Malzeme Hesabına
- B) 793 Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler Hesabına
- C) 798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabına
- D) 799 Üretim Maliyeti Hesabına

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz. Eksikleriniz var ise faaliyete dönerek tamamlayınız

B. PERFORMANS TESTİ

Örnek: Hukuk müşavirliği şirketinin yıl sonu itibariyle gerçekleşen giderleri aşağıdaki gibidir;

Bu dönem içinde kırtasiye malzemesi olarak 3.000 TL malzeme tüketilmiştir.

Şirketin hizmet üretim maliyetinde toplam 190.000 TL gider vardır.

Şirketin yönetimde kullanılan makinelerine 2.000 TL, hizmet işlemleri için kullanılan eşyalara 7.000 TL amortisman ayrılacaktır.

Şirketin dönem giderleri olarak 10.000 TL gideri vardır.

İstenen: Yukarıdaki bilgilere göre şirketin hizmet maliyetini hesaplayarak ilgili kayıtları yapınız.

DEĞERLENDİRME

Size verilen işlem adımlarına göre soruyu çözümlayiniz. Yapılacak kayıtları cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TEST

Aşağıdaki verilen cümlelerdeki boşlukları doldurunuz.

1. 7/B seçeneği uygulamasında; giderler büyük defterde maliyet dönemi boyunca esasına göre izlenir. Maliyet çıkartma döneminde, söz konusu giderler gider tablosu aracılığı ile fonksiyonlarına dönüştürülerek ilgili gider yerlerine ve hizmet mamul maliyetlerine veya Hesaplarına aktarılır.
2. 7/B seçeneğinde, İlk Madde ve Malzemenin (790- İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ) hesabı kullanılır.
3. Maliyet dönemi sonunda (799- ÜRETİM MALİYETİ HESABI), üretim işletmelerinde üretim derecelerine göre (151-) hesabına ve (152 MAMULLER) hesabına aktarılacaktır.
4. İlk madde ve malzeme çıkışlarının hem maliyet hesapları hem de gider çeşitleri ve gider yerleri bakımından izlenebilmesi için muhasebe fişinde, gider türünün ve hangi yerine ait olduğunun belirtilmiş olması gerekir.
5. İşçilik giderleri grubu, işletme faaliyetlerinin tamamını yürütmek, üretim, hizmet ve yatırımlarını, gerçekleştirmek amacı ile ... çerçevesine göre çalıştırılan işçiler için ettirilen her türlü giderin oluşturduğu hesap grubudur.
6. Esas üretim yerlerinde harcanan ve mamulün bünyesine giren 7/ A Seçeneğine göre; 720. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ hesabında izlenir.
7. Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine göre, işveren çalıştırdığı kişilerin ücretlerinden belirli bir sosyal sigorta işveren kesmek ve buna sigorta payını ekleyip, gelecek ayın günü akşamına kadar Sosyal Sigortalar Kurumu'na yatırmak ve kesintileri aylık ve dört aylık sosyal sigorta bildirgesine yazmak zorundadır.

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplandırınız.

8. 7/A seçeneğine göre maliyet kaydı yapan bir işletmede çalışanlara ait işçilik giderleri hesaplanmış, bordro yapılmıştır buna göre yevmiye kaydında borçlu hesap aşağıdakilerden hangisidir?
 - A. 720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ
 - B. 381 GİDER TAHAKKUKLARI
 - C. 360 ÖDENECEK VERGİ, 361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ
 - D. 791 İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ

9. Eğer boş işçilik, işletmenin kontrol edemeyeceği nedenlerden, örneğin tabi afetlerden, grevlerden ileri gelmiş ise, hangi hesaba alınarak sonuç hesabına devredilmelidir.
- A. 615 KÂR ZARAR HESABINA
B. ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI
C. 180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER
D. 730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ
10. Endirekt gider niteliğinde olan işçilik giderleri hangi hesaba yazılır?
- A. 335 PERSONELE BORÇLAR
B. 369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
C. 730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ
D. 720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ
11. İzin ücretleri ve iş kanunu hükümlerine göre verilen izinler maliyet muhasebesi yönünden ne tür bir işçiliktir?
- A. Zararlı İşçiliktir
B. Esas İşçiliktir
C. Verimsiz İşçiliktir
D. Normal İşçiliktir
12. Direkt İlk Madde ve Malzeme ve Direkt İşçilik Giderleri dışında kalan ancak üretim ile ilgili hizmetlerde giderlerin üretilen mala ve hizmete ne kadar yansıdığı belli olmayan giderler hangi hesap ile kaydedilir?
- A. Faaliyet Giderleri
B. Genel Üretim Giderleri
C. Üretim Maliyeti
D. Faaliyet Dışı Giderler
13. C Üretim Atölyesinin bir yıllık kira gideri 1 Ocak 2007 tarihinde 2.000 TL olarak ödenmiştir. Maliyetler her ayın sonunda çıkartılmaktadır. Buna göre maliyet kaydında alacaklı hesap ne olacaktır?
- A. 100 KASA HESABI
B. 730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ
C. 180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER
D. 373 MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki modüle geçiniz. Eksikleriniz var ise eksik olduğunuz faaliyete dönerek tamamlayınız

B. PERFORMANS TESİ

A ve B mamulü üretimi ile uğraşan bir üretim işletmesinde 10 nolu Esas üretim gider yeri ile 40,41,42 nolu Hizmet gider yerleri vardır. Genel üretim giderlerinin maliyet dönemi sonunda 1. dağıtımdan sonraki gider yerleri, Direkt Giderler toplamı şöyledir.

10 Esas Üretim Gider Yeri	7.000.-
40 Hizmet Gider Yeri	3.500.-
41 Hizmet Gider Yeri	2.000.-
42 Hizmet Gider Yeri	1.500.-
Toplam genel üretim gideri	14.000.-

Dağıtım ölçüsü 40 için kws, 41 için m³, 42 için işçi sayısı olup veriler aşağıdaki gibidir.

	<u>Kws</u>	<u>m³</u>	<u>İşçi Sayısı</u>
10 Esas Üretim Gid.Yeri	19.000	100.000	124
40 Hizmet Gider Yeri	15.000	90.000	86
41 Hizmet Gider Yeri	10.000	60.000	70
42 Hizmet Gider Yeri	6.000	50.000	30

İkinci dağıtımda kademeli dağıtım yöntemi uygulanmakta olup ikinci dağıtım 40, 41, 42 nolu gider yerleri sırasına göre yapılacaktır.

Dönemde 20.000 direkt işçilik saati harcanmış olup bunun 13.000 saati; A mamulü için, 7.000 saati ise B mamulü için harcanmıştır.

10 Esas Üretim gider yerinde toplanan mamule direkt giderlerin dökümü aşağıdaki gibidir.

	Toplam	A Mamulü	B Mamulü
Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri	16.000	10.000	6.000
Direkt İşçilik Giderleri	10.000	5.000	5.000

Dönemde A mamulünden 10.000 adet ve B mamulünden 20.000 adet üretilmiştir. Genel üretim giderlerinin mamullere yüklenmesinde direkt işçilik saatleri kullanılmaktadır.

İstenilenler:

1. İkinci dağıtımını yapınız.
2. Genel üretim giderlerinin mamullere yükleme oranını bulunuz.
3. Mamullerin toplam ve birim maliyetlerini bulunuz.
4. 7/A seçeneğine göre ilgili maliyet kayıtlarını yapınız.

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz. Eksikleriniz var ise faaliyete dönerek tamamlayınız

UYGULAMALI TEST

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
7/A Seçeneğine göre maliyet hesaplarını tanıyor musunuz?		
Maliyet hesaplarını yansıtma hesapları aracılığı ile devir edebiliyor musunuz?		
Dönem giderlerini yansıtma işlemini kaydedebiliyor musunuz?		
Üretimi tamamlanan ürünleri hesaplayarak devir edebiliyor musunuz?		
7/A Seçeneğine göre eşzamanlı kayıtlama sistemini biliyor musunuz?		
Yansıtma hesaplarını devir edebiliyor musunuz?		
Gider hesaplarını kar/zarar devir edebiliyor musunuz?		
7/B Seçeneğine göre maliyet hesaplarını kodları ile öğrendiniz mi?		
7/B Seçeneğine göre giderlerin maliyete dönüşümü maliyet hesaplarını, yansıtılan hesapları ve Bilanço sonuç hesaplarını öğrendiniz mi, yevmiye kayıtlarını yapabiliyor musunuz?		
7/B Seçeneğine göre ilk madde ve malzeme hareketlerini kaydedebiliyor musunuz?		
7/B Seçeneğine göre diğer giderlerin kayıtlarını biliyor musunuz?		
7/B seçeneğinde maliyetleri üretime yansıtabiliyor musunuz?		
Yansıtma hesaplarını kapatabiliyor musunuz?		
Hizmet işletmelerinde kullanılan maliyet hesaplarını tanıyor musunuz?		
Hizmet işletmelerinde maliyetleri kayıtlar ile yansıtabiliyor musunuz?		
Yansıtma hesaplarını kapatabiliyor musunuz?		
Maliyet hesaplarının hepsini kapatabiliyor musunuz?		
7/A ve 7/B Seçenekleri arasındaki farkları biliyor musunuz?		

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ I. CEVAP ANAHTARI

A. OBJEKTİF TEST

Soru	Cevap
1	B
2	C
3	D
4	A
5	C
6	A
7	B

B. PERFORMANS TESTİ

	30/11/2008		
1	151 YARI MAMULLER –ÜRETİM HS.	1.280.000	
	632 GENEL YÖNETİM GİDERİ HS.	100.000	
	771 G.YÖNET.GİD.YANSITMA HS.		100.000
	711 DİMM G. YANSITMA HES.		200.000
	721 DİREKT İ.GİDERİ YANSITMA HS.		400.000
	731 GENEL ÜRETİM GİD. YANSIT. HS.		80.000
	Kasım ayı üretim giderlerinin ilgili hesaplara yansıtılması		
	30/09/2008		
	152 MAMULLER HS.	300.000	
	151 YARI MAMULLER -ÜRETİM HS.		300.000
	Üretimi tamamlanan mamullerin mamul stoklarına devri.		
	30/09/2008		
	621 SATILAN MAMUL MALİYETİ HS.	120.000	
	151 MAMULLER HS.		120.000
	Aralık ayında satılan mamullerin maliyet hesabına devri.		
	30/09/2008		
	711 DİMM G. YANSITMA HES.		
	721 DİREKT İ.GİDERİ YANSITMA HS.	200.000	
	731 GENEL ÜRETİM GİD. YANSIT. HS.	400.000	
	771 GENEL YÖNETİM G. YANSITMA H.	80.000	
	710 DİMM GİDERLERİ HS.	100.000	
	720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ HS.		200.000
	730 GENEL ÜRETİM GİD. HS.		400.000
	770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ H.		80.000
	Yansıtma ve gider hesaplarının kapatılması		100.000
	30/09/2008		
	690 DÖNEM KAR/ZARARI HES.		
	620 SATILAN MAMUL MALİYETİ	220.000	
	632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ H.		120.000
	Gider hesaplarının kapatılması		100.000

ÖĞRENME FAALİYETİ 2. CEVAP ANAHTARI

A. OBJEKTİF TEST

Soru	Cevap
1	B
2	B
3	D
4	A
5	C

B. PERFORMANS TESTİ

<u>31/12/2008</u>		
740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ HESABI		3.000
06 Temizlik Malzemesi	3.000	
150 İLK MD.MALZ.		3.000
Temizlik malzemesi ay sonu tüketimi		
<u>31/12/2008</u>		
<u>740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ HESABI</u>		7.000
740. 60 Maddi Duran Varlık Amortismanı		
<u>632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ</u>		2.000
632.60 Maddi Duran Varlık Amortismanı		
257 BİRİKMİŞ AMOR.TÜK.PAY.		9.000
Dönem sonu amortismanların ayrılması		
<u>31/12/2008</u>		

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI A.OBJEKTİF TESTLER

Soru	Cevap
1	çeşit, dağıtım, sonuç
2	Üretime gönderilmesinde
3	YARI MAMÜLLER ÜRETİM
4	çeşidinin, gider
5	iş kanunu, tahakkuk
6	İşçilik giderleri
7	Oranda, primi, son
8	A
9	B
10	C
11	C
12	B
13	A

B. PERFORMANS TESTİ

a) Gider Dağıtım Tablosunun Düzenlenmesi

Gider Yerleri	Toplam	Esas Üretim Gider Yeri	Hizmet Gider Yeri		
		10	40	41	42
Direkt İlk Md. ve Malz G.	16.000	16.000	-	-	-
Direkt İşçilik Giderleri	10.000	10.000	-	-	-
Toplam	26.000	26.000	-	-	-
Genel Üretim Gideri	14.000	7.000	3.500	2.000	1.500
Toplam	40.000	33.000	3.500	2.000	1.500
40 numaralı gider yerinden gelen	3.500	1.900	(3.500)	1.000	600
41 numaralı gider yerinden gelen	3.000	2.000	-	(3.000)	1.000
42 numaralı gider yerinden gelen	3.100	3.100	-	-	(3.100)
Toplam	9.600	7.000	-	1.000	1.600
Toplam	40.000	40.000	-	-	-

i) 40 Nolu Hizmet Gider Yerinin Giderlerinin Dağıtımı

Dağıtılacak gider toplamı = 3.500

Dağıtım anahtarı = kws (19.000+10.000+6.000)= 35.000 kws'e göre dağıtım yapılmalıdır.

Dağıtım payı= 3.500 / 35.000 = 0,1 TL/kws

10 numaralı bölüme = 19.000 kws x 0,1 TL = 1.900 TL/kws

41 numaralı bölüme = 10.000 kws x 0,1 TL = 1.000 TL/kws

42 numaralı bölüme = 6.000 kws x 0,1 TL = 600 TL/kws

3.500 TL

ii) 41 Nolu Hizmet Gider Yerinin Giderlerinin Dağıtımı

Dağıtılacak gider toplamı = 2.000+1.000= 3.000

Dağıtım anahtarı = m³ (100.000+50.000)= 150.000 m³'e göre dağıtım yapılmalıdır.

Dağıtım payı= 3.000 / 150.000 = 0,02 TL/ m³

10 numaralı bölüme = 100.000 x 0,02 TL = 2.000 TL/ m³

42 numaralı bölüme = 50.000 x 0,02 TL = 1.000 TL/ m³

iii) 42 Nolu Hizmet Gider Yerinin Giderlerinin Dağıtımı

Dağıtılacak gider toplamı = 1.500 + 600 + 1.000 = 3.100

Dağıtım anahtarı = işçi sayısı 124 10 numaralı gider yerinde çalışan işçi sayısı

Tek birim kaldığından giderin tamamı 10 numaralı gider yerine yazılacaktır.

b) Dağıtım: Giderlerin Mamullere Dağıtılması

Genel Üretim Giderleri Yükleme Oranının Hesaplanması

Dağıtım Ölçüsü : Direkt İşçilik Saati: 20.000 DİS

Genel Üretim Giderleri Tutarı... 14.000

Yükleme Oranı : 14.000 / 20.000 = 0,7 TL/DİS

c) Mamul toplam ve birim maliyetlerinin hesaplanması:

	Toplam	A Mamulü	B Mamulü
Direkt İlk Md. ve Malz G.	16.000	10.000	6.000
Direkt İşçilik Giderleri	10.000	5.000	5.000
Genel Üretim Giderleri	14.000	(13.000 x 0,700) 9.100	(7.000 x 0,700) 4.900
Toplam Üretim Giderleri	40.000	24.100	15.900
Yarı mamul kullanımı			
Toplam Üretim Maliyeti	40.000	24.100	15.900
Üretim Miktarı		10.000 Adet	20.000
Birim Üretim Maliyeti		2,41 TL/Br.	0,795 TL/Br

d) Muhasebe kayıtları

1 / 1			
710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	16.000		
Gider Yeri Kodu :			
10 Esas Üretim Gider Yeri 16.000			
150 İLK MADDE VE MALZEME		16.000	
Malzemenin üretim yerine gönderilmesi			
/			
720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ	10.000		
Gider Yeri Kodu :			
10 Esas Üretim Gider Yeri 10.000			
381 GİDER TAHAKKUKLARI		10.000	
Direkt işçilik giderlerinin tahakkuku			
/			
730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	14.000		
10 Esas Üretim Gider Yeri 7.000.-			
40 Hizmet Gider Yeri 3.500.-			
41 Hizmet Gider Yeri 2.000.-			
42 Hizmet Gider Yeri 1.500.-			
381 GİDER TAHAKKUKLARI		14.000	
Gider tahakkuklarının gider yerlerine dağıtımı			
/			
730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	9.600		
10 Esas Üretim Gider Yeri 7.000.-			
41 Hizmet Gider Yeri 1.000			
42 Hizmet Gider Yeri 1.600.-			
730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ		9.600	
1 Nolu Hizmet Gid. Yeri 3.500			
2 Nolu Hizmet Gid. Yeri 3.000			
3 Nolu Hizmet Gid. Yeri 3.100			
Hizmet giderlerinin üretim yerlerine dağıtımı			
/			
151 YARI MAMÜLLER – ÜRETİM	40.000		
711 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDR. YANSITMA		16.000	
721 DİREKT İŞÇİLİK GİDR.YANS.		10.000	
731 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA		14.000	
Maliyetlerin yansıtılması			
/			
152 MAMÜLLER	40.000		
152.10...A Mamülü 24.100			
152.20...B Mamülü 15.900			
151 YARI MAMÜLLER – ÜRETİM		40.000	
Üretim maliyetlerinin mamullere devredilmesi			
/			

EK:

1 MALİYET HESAPLARI (7-A SEÇENEĞİ)	
700	MALİYET MUHASEBESİ BAĞLANTI HESABI
701	MALİYET MUHASEBESİ YANSITMA HESABI
710	DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ
711	DİREKT İLK MADDE VE MALZEME YANSITMA HESABI
712	DİREKT İLK MADDE VE MALZEME FARKLARI
713	DİREKT İLK MADDE VE MALZEME MİKTAR FARKI
720	DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ
721	DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ YANSITMA HESABI
722	DİREKT İŞÇİLİK ÜCRET FARKLARI
723	DİREKT İŞÇİLİK SÜRE (ZAMAN) FARKLARI
730	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ
731	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI
732	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ BÜTÇE FARKLARI
733	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ VERİMLİLİK FARKLARI
734	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ KAPASİTE FARKLARI
740	HİZMET ÜRETİM MALİYETİ
741	HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA HESABI
742	HİZMET ÜRETİM MALİYETİ FARK HESAPLARI
750	ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ
751	ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ YANSITMA HES
752	ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDER FARKLARI
760	PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ
761	PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ YANSITMA HS
762	PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ FARK HESABI
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ
771	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI
772	GENEL YÖNETİM GİDER FARKLARI HESABI
780	FİNANSMAN GİDERLERİ
781	FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA HESABI
782	FİNANSMAN GİDERLERİ FARK HESABI
79 GİDER ÇEŞİTLERİ (7-B SEÇENEĞİ)	
790	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ
791	İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ
792	MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ
793	DIŞARDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER
794	ÇEŞİTLİ GİDERLER
795	VERGİ, RESİM VE HARÇLAR
796	AMORTİSMAN VE TÜKENME PAYLARI
797	FİNANSMAN GİDERLERİ
798	GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITMA HESABI
799	ÜRETİM MALİYET HESABI

1.2. 7/B Seçeneğine Göre Maliyet Hesapları

7/B seçeneğini, küçük çaptaki üretim ve hizmet işletmeleri ile ticaret işletmeleri uygular. 7/B seçeneğinde giderler maliyet dönemi boyunca büyük defter hesaplarında gider çeşidi/tür esasına göre izlenir.

Gider Çeşitleri

- 790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 791 İşçi Ücret ve Giderleri
- 792 Memur Ücret ve Giderleri
- 793 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- 794 Çeşitli Giderler
- 795 Vergi, Resim ve Harçlar
- 796 Amortismanlar ve Tükenme Payları

797 Finansman Giderleri
798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı
799 Üretim Maliyeti Hesabı

KAYNAKÇA

- Prof.Dr. AKDOĞAN Nalan, **Tekdüzen Muhasebe Sisteminde Maliyet Muhasebesi Uygulamaları**, Cem Web Ofset Ltd. Şti., ANKARA, 1998- 4. Baskı
- Prof.Dr. BÜYÜKMİRZA Kamil, **Maliyet Ve Yönetim Muhasebesi**, Gazi kitabevi , ANKARA 2003, 9. Baskı
- 2. Prof. Dr. ÇETİNER Ertuğrul, **Maliyet Muhasebesi** (Teori ve Uygulama), GAZİ KİTABEVE TİC.LTD. ŞTİ., ANKARA, 2004- 4. Baskı
- Dr. ERDOĞAN Necmettin, **Maliyet Muhasebesi (Tekdüzen Muhasebe Sistemine Göre Giderlerin Maliyete Dönüşümü)**, Barış Yayınları Fakülteler Kitabevi, İZMİR, 1999- 1.Baskı
- Prof. Dr. BURSAL Nasuhi, Prof. Dr. YÜCEL Ercan, **Maliyet Muhasebesi (İlkeler Ve Uygulama)**, Foto Dizgi- Ofset Baskı,Avcıol Matbaası, İSTANBUL, 3. Baskı